

Danskeren

Published and distributed under permit (No. 436) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Blair, Nebraska. By order of the President. A. E. Bursleson, Postmaster General.

Industrimødet i Washington.

Det synes mislykket, og Landet trues af en alvorlig Krise.

Det bliver kun Uddrag af, hvad der er berettet fra dette betydningsfulde Møde, vi kan meddele. — Under Torsdags Dato i sidste Uge berettedes fra Washington, at Landet nu stod Ansigt til Ansigt med den alvorligste Arbejderskrise i sin Historie. Dagen forud havde nemlig Repræsentanterne for de organiserede Arbejdere med Samuel Gompers i Spidsen trukket sig tilbage fra den af Præsidenten sammenkaldte Industrikonference, efter at Kapitalisternes Repræsentanter havde nedstemt Arbejdernes Krav langs hele Linien.

Arbejdergruppen trak sig tilbage, da dens Resolution, at „collective bargaining” skulde godkendes, blev forkastet, uagtet Gruppens Fører Samuel Gompers havde erklæret, at denne Resolution var det sidste Ord, de havde at sige i Sagen. Medens mange mente, det var unyttigt at fortsætte Konferencen uden Arbejdergruppen, erklærede Arbejdsgivernes Repræsentanter, at de var villige til at fortsætte og hjælpe til at udarbejde et fuldstændigt Program for en ny industriell Ordning.

Samuel Gompers sagde i en Tale, han holdt, at Arbejdergruppen „sang sin Svanesang”, hvad Deltagelsen i Industrikonferencen angik. Han begyndte sin Tale med at oplæse den Resolution, der var bleven forkastet, og som gik ud paa, at de organiserede Arbejdere skulde have Ret til „collective bargaining”, repræsenteret af Mænd, som de selv havde valgt, under Forhandlingerne med deres Arbejdsgivere, uden Hensyn til, om de valgte Mænd hørte til vedkommende Arbejdsgiveres Arbejdere eller ikke.

Videre sagde Gompers, at Arbejdsgivernes Gruppe havde nedstemt denne Resolution, der indeholdt de fundamentale Principper, og at det paa Grund deraf var unyttigt at deltage i Konferencen længere. Han udtalte, at den Stilling, som Arbejdsgivernes Repræsentanter havde sat Arbejdsgiverne i Landet i ved at forkaste Arbejdergruppens Resolution, ikke var misundelsesværdig. Arbejdsgivernes Gruppe indtog samme Holdning som I. W. W., mente han. „Arbejdsgivernes Gruppe i denne Konference har stillet sig imod enhver Overenskomst med Lønarbejderne som saadanne. I. W. W. har i sin Propaganda, i sine Dokumenter, i sin Litteratur og i sine Deklarationer hævdet, at Arbejderne ikke skal indgaa nogen Overenskomst med Arbejdsgiverne.”

Endelig sagde Gompers: „Jeg vil sige Dem, at Eksekutivrådet for American Federation of Labor paa et Møde i Aftes under Behandlingen af Spørgsmålet om Jern- og Staalværkarbejdernes Strike modtog den Melding, at denne Strike nu gaar mere i Retning af Arbejdernes Fordel end nogen Sinds før, siden den begyndte. Det eksekutive Raad har besluttet om muligt mere end nogen Sinds moralsk og financielt at støtte Staalværksarbejderne i deres Kamp for en Konference med Hensyn til „collective bargaining”.

Delegat Sheppard af Arbejdsgivernes Gruppe sagde, at han følte, som om han var blevet drevet ud af Konferencen, og han paastod, at det paa Forhaand var givet, at Arbejdsgivernes Gruppe aldrig vilde give efter, at det

var umuligt for Konferencen at faa gjort noget, fordi der var andre Ting, som kom med i Spillet, og een af disse Ting var den Omstændighed, at nyt Præsidentvalg ikke var langt borte. Hvad Mr. Sheppard antydede var, at hvis Konferencen lykkedes, vilde det blive til Ære for Præsident Wilson, hvilket maatte forhindres.

Lørdag Morgen meldes under Fredags Dato: Paa det Møde, der blev holdt i Gaar, efter at Arbejdernes Repræsentanter havde trukket sig tilbage, oplæste Mødets Formand et Brev fra Præsident Wilson, der opfordrede Folkets Gruppe til at fortsætte det Arbejde, for hvilket Konferencen var bleven sammenkaldt, nemlig Oprettelsen af et nyt Forhold mellem Kapital og Arbejde. Han erklærede saa Konferencen ajourneret.

Efter at have afgivet en Erklæring, hvori de pegte paa tre Ting, der var vundet under Kampen for og imod „collective bargaining”, drog Arbejdsgivernes Repræsentanter hjem igen, saa denne Gruppe ogsaa er opløst. Folkets Gruppe, der var tilbage, var ingenlunde klar over, hvad den skulde gøre. Den holdt et Møde paa fire Timer men kunde ikke enes om, hvad Præsidenten egentlig mente. Dens Medlemmer vidste ikke, om de blot skulde udtale sig om Sammenkaldelsen af en ny Konference, eller de skulde overtage det Arbejde, der paahvilede den oprindelige Konference.

Indenrigsminister Lane, der er Konferencens Formand, sagde, at Præsidenten nok kom til at udnevne flere Repræsentanter, om det ansaas for tilrådeligt, og han foreslog at tilkalde industrielle Sagkyndige, hvis Folkets Gruppe besluttede at foretage videregaaende Undersøgelser.

De tre Ting, som Arbejdsgivernes Repræsentanter i deres ovennævnte Erklæring udtalte, at der var vundet under Kampen for og imod „collective bargaining”, var følgende:

1. Man kunde intet vente af en Konference, hvis Program ikke var udarbejdet paa Forhaand, et Program, som maatte indeholde de Faktorer, der eksisterer i Forholdet mellem Kapital og Arbejde.

2. „Collective Bargaining”, der er en godkendt og ønskelig Fremgangsmaade i Industrien, blev bragt frem i Folkebevidstheden og kom til at bevirke, at mange Fabrikker kom til at gøre deres Bedste for at finde en antagelig Maade, hvorpaa det „collective” Forhold kunde sikres og vedligeholdes i Industrien.

3. Det tredje var, at „collective bargaining” som Fremgangsmaade og Princip ikke med Held kan anvendes i almindelig Betydning, som man havde været vant til at betragte den, men maatte anvendes forskellig, efter som Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejder er forskellig.

SIDSTE NYT.

Endnu til Morgen er det ikke lykkedes at faa opgjort Møllerværendet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, saa den truede Strike af Kularbejdere kan afværges. Det hedder fra Indianapolis under 28. Okt.: Med „ingen Forandring i Situationen” rapporteret i United Mine Workers of Americas Hovedkvarter forberedte Lederne af den store Organisation af Kulminearbejdere en „momentous” (meget vigtig) Konference af dens Eksekutivråd, Distriktsformænd og Ska-

lakomite John L. Lewis, Organisationens agerende Formand, ankom fra sit Hjem i Springfield, Ill., men havde lidt at føje til, hvad han allerede havde udtalt angaaende Generalstriken, der er bestemt til at begynde i Bituminous Minerne 1. November.

For faa Dage siden berettedes, at Repræsentanthuset i Washington med stor Majoritet havde vedtaget „the prohibition enforcement act” over Præsidentens Veto, og Dags Morgen meldes, at Senatet med 65 mod 20 Stemmer er fulgt efter, saa Forbudsakten er endelig vedtaget af Kongressen.

THEODORE ROOSEVELT.

Tiden er ikke endnu kommen — skriver The Omaha Bee i Søndags i Anledning af den forestaaende Fejring af hans Fødselsdag — til at anvise Theodore Roosevelt sin Plads i Historien udover det uomtvistelige Faktum, at hans Navn staar højt iblandt de største. Han naar maaske ikke op til hans hengivne Tilhængeres begejstrede Lovtaler, men sikkert overgaar han, hvad hans Modstandere bedømmer ham til.

Et er alle enige om — hans intense, aldrig svigtende Kærlighed til Amerika og hans udholdende Kamp for vore Institutioner. Fra sin første Deltagelse i Politik som Medlem af New Yorks Legislatur for næsten 40 Aar siden, straks efter at han var kommen ud af College’et og til sin Død i Januar, var hans Liv en Inspiration paa Grund af den Energi og Alvor han viste i Kampen for Ret og Retfærdighed. Hans Genis Mangesidethed, der lagde sig for Dagen i Videnskab, Litteratur, Politik, Statsklogt og som Militærleder udmærker ham som en ualmindelig Mand.

Hans Anseelse led ikke lidt under, at Offentligheden greb Udtalelser af ham uden at sammenholde dem med Konteksten. „The big stick” var en af disse, og „his spear knows no brother” var en anden. Og dog er der noget i disse Udtryk, som var karakteristisk for Roosevelt; den Hurtighed, hvormed han handlede, hans faste Afgjorthed, naar han engang havde valgt sin Kurs, gav Kulør til disse hans Udtryk og hjalp til at retfærdiggøre populær Brug af dem som Udtryk for den menneskelige „Dynamo”, der adopterede dem i den daglige Talebrug.

Hans sidste Aar, hans sidste Anstrengelser gav han til at vække sine Landsmænd til Bevidsthed om den Fare, deres Frihed var udsat for. Hans Opfordring til at være forberedt var Ytringer af en Natur, der luede af Patriotisme, og hans Kritik af den Kurs, Landet tog i Forhold til Krigen, var Udtryk for en Dømmekraft, der var hærdet gennem lang Erfaring. Det er en af de mindst fortjente Dele i vor nationale Rekord i Krigen, at Præsidenten ikke kunde se Raad til at give denne store Amerikaner en mere passende Beskæftigelse i Forbindelse med den store Kamp.

Theodore Roosevelts Fødselsdag vil i Morgen (i Mandags) blive fejret ud over Landet ved almindelige Demonstrationer. Dagen slutter Subskriptionen til Opførelse af to Mindesmærker, et i Washington i Form af et Monument, et andet ved Oyster Bay, hvor en „Roosevelt Park” vil blive udlagt som en offentlig Forlystelsesgrund til Ære for Byens mest natale Borger.

Det bør ikke ende offentlig Fejring af Dagen. Som Tiden svinder, vil Roosevelts Fortjenste blive klarere forstaaet og højere vurderet af Amerikanere, og størrelsen vil vises Manden, efterhaanden som man bedre forstaaer, hvad han gjorde for sit Land.

Vort eget Land.

En lille Pige paa fire Aar, Datter af Mr. og Mrs. Charles Smith, der bor nær Jefferson, Ia., reddede forleden Dag sin 13 Maaneders gamle Søster. De to Søstre var i en Vogn alene, da Hestene løb løbsk og kastede dem i et Vandløb der i Nærheden. Den ældste Pige fik fat i sin Søster og holdt hendes Hoved over Vandet, til hendes Fader kom 15 Minutter efter.

Svinekoleraen optræder nu i Redwood County, Minn., og den har spredt sig. Det er tre Maaneders siden den først vidste sig, men vedkommende Farmer sagde intet om det, og som Følge deraf udbredte den sig til andre Farme.

Sergeant F. Gibbs, der har været Rekruteringsofficer i Fort Dodge, Ia., er blevet arresteret, efter at By- og Countyautoriteter havde fundet Whisky i hans Pult. Der var ikke mindre end syv Pints der. Major W. A. Cavebaugh, der er Chef for Rekruteringen i Distriktet, kom øjeblikkelig for at undersøge Sagen, og han sagde, at naar de civile Autoriteter var færdig med Sergeanten, vilde de militære Myndigheder tage ham under Behandling.

Indsamlingen til Endowment Fond for Augustana College i Sioux Falls og Normalskolen i Canton, S. Dak., er nu paabegyndt. I Pastor Brodlands Kald er der 12 Mand, som tilsammen har subskriberet 3000 Dollars til Fondet. Guvernør Norbeck af South Dakota har subskriberet \$5,000, som skal deles lige mellem Skolerne i Canton og Sioux Falls. Maalet er at samle et Endowment Fond paa mindst \$200,000 inden 1. Maj 1920.

Automobiltyveri. Chris Sørensen, 20 Aar gammel, er ved Retten i Atlantic, Ia., dømt til fem Aars Ophold i Statens Reformanstalt ved Anamosa for at have stjålet en Automobil. Maskinen tilhørte assisterende Postmester Rapp af Atlantic, og den unge Mand havde taget den fra Gaden udenfor en af Byens Kirker og kørt den til Council Bluffs. Unge Sørensen er Søn af Chris Sørensen Sr., en prominent og velstaaende Farmer, der bor Nord for Walnut.

Farmere møder frem for at støtte Nonpartisan League. Fargo, N. D., 22. Okt. Tusinder af Farmere fra North Dakota og Minnesota er mødt frem for at deltage i det første store Møde, som Nonpartisan League har holdt i de fire Aar, den har eksisteret, som dens Præsident udtalte sig, og for at støtte den i den Krise, som den nu befinder sig i. Det blev fremhævet, at Scandinavian-American Bank, som blev lukket her, maatte igen aabnes og gøres stærkere, efter som den med Penge særlig havde støttet den Kamp, som Ligaen har ført.

Guvernør Frazier førte an i Angrebet paa de Statsemedsmænd, der beskyldes for at have gjort deres Bedste for at ødelægge Banken. Han sagde, at der var et „djevlsk Komplot,” som

gaar ud paa at ødelægge Statens Kredit.”

Slaar Priserne ned. San Francisco, Cal., 22. Oktober. En Butik, som drives for og ved strikende Fagforeningsformænd, blev aabnet i Gaar. Ved Middagstider anslog man, at der var gjort Forretninger for \$6000. Alle Produkter blev bragt ind ved Fagforeninger i Staten. Andre Butikker vil blive aabnet. Vindruer blev solgt for 10 Cents Pundet, den samme Pris som i det aabne Marked.

Æbler blev solgt for \$1.55 pr. Box, medens Prisen paa det regulære Marked er \$2 eller mere. Kartoffler blev solgt til 2 Cents Pundet. Prisen paa det aabne Marked er syv Pund for 25 Cents. Sukker blev solgt for 10 Cents og Ris for 11 Cents. Priserne paa det aabne Marked er syv Pund for 25 Cents. Sukker var henholdsvis 11 og 14 Cents.

Jorden rundt.

Byldepest i Argentina. Buenos Aires, 25. Okt. Byldepesten raser i all Dele af Formosa Territoriet i den nordøstlige Del af Argentina, meldes der hertil.

Stort engelsk Laan. Wien, 24. Okt. England siges at have tilbudt et Laan af \$500,000,000 paa Betingelse af, at de ungarske Jernbaner stilles under engelsk Kontrol.

Curzon britisk Udenrigsminister. London, 24. Okt. Det meddeles officielt, at Earl Curzon er blevet udnævnt til Udenrigsminister efter Arthur J. Balfour, og denne er blevet Præsident i Raadet efter Curzon.

Bela Kun i Italien. Berlin, 23. Okt. Den tidligere Kommunistdiktator i Ungarn, Bela Kun, er flygtet fra Interneringslejren i Wien og rejst til Italien, hvor han er optaget med at starte en revolutionær Bevægelse, oplyser et Telegram fra Genf til „Tageblatt.”

Amerikansk Kul til Europa. London, 24. Okt. Et Telegram til „Evening News” fra Cardiff, oplyser, at W. H. Gardner, en Kulhandler i Swansea, i Onsdags traf Arrangement, hvorefter 6,000,000 Tons Kul skal sendes fra Amerika til europæiske Havne.

De Allierede og Ungarn. Paris, 24. Okt. Intervention og muligvis Okkupation af Ungarn, dersom ikke en stabil Regering er dannet inden to Uger, siges at være den Trusel, Sir George Clerk, en Udsending fra Fredskonferencen, der i Gaar er rejst fra Paris til Budapest, bringer med sig. Det benægtes her, at Ungarns Trone er blevet tilbudt Hertugen af Connaught.

Polakkernes Hjemrejse. Bern, 25. Okt. Den schweiziske Regering har indstillet Befordringen gennem Schweiz af polske og checho slovaske Immigranter, der vendte tilbage fra Amerika. Disse Immigranter er blevet standset ved den østrigske Grænse paa Grund af Kulmangel og vil blive tvunget til at blive der paa Landets Bekostning.

En Krigsveteraners Liga. Berlin, 21. Okt. I den Hensigt at opnaa „international Forsoning” foreslaar den saakaldte Krigsveteraners Fredsliga at udstede en Opfordring til alle Deltagerne i Krigen om at slutte sig til Ligaen. Saavidt vides er alle Mem-

berne Tyskere, men der paastaas, at Ligaen blev dannet i Genf af franske og tyske Reservister i 1918.

Tyskland og Polen. Bern, 25. Okt. En polsk-tysk økonomisk Overenskomst er truffet, hvorefter Tyskland vil levere Polen 75,000 Tons Kul om Maaned, og Polen til Gengæld vil skaffe Tyskland seks Millioner Hundrevægt Kartoffler med bestemte Mølleerum til 16 Mark pr. Hundrevægt. Desuden vil Polen skaffe fra 70 til 80 Tons Mineralolie og andre Metalprodukter, en Million Liter Sprit og et stort Antal Gæs.

Sagen mod Caillaux. Paris, 24. Okt. Den tidligere franske Førsteminister Caillaux vil 14. Jan. blive stillet overfor sine Anklager, beskyldt for Intriger i Retning af at fremtvinge en forhalet og uheldig Fred med Tyskland. Dette blev besluttet i Gaar i Senatet som øverste Domstol. Beslutningen om Sagsbehandling i Januar blev truffet med 89 mod 67 Stemmer, Retten afslog Caillaux’s Forlangende om midlertidig Frihed under Valgkampen.

Note til Rumænien. Paris, 23. Okt. Det øverste Raad har overvejet Indberetningen fra Sir George Clark, der var sendt til Rumænien som det øverste Raads Kommissær, og har til Bukharest sendt en Note om, at Raadet er villigt til at overveje en Modifikation i de Klausuler i Traktaten med Østrig, hvori der garanteres Beskyttelse for Race og religiøse Minoriteter, saasomt som den rumænske Regering er villig til at undertegne Overenskomsten, skriver „Petit Partisien.”

Børsspekulationer. Paris, 21. Okt. Kolossale Summer er vundet paa Børsene i de forskellige europæiske Hovedstæder ved Rapporterne om anti-bolsheviske Sejre og Fremrykningen mod Petrograd, uagtet disse Rapporter i vel underrettede Kredse her modtages med Tvivl. Den russiske Agent Rubinstein siges at have tjent Millioner paa Stockholms Børs ved Meldingen om den tidligere Hovedstadts Fald. Den russiske Rubel er blevet „hævet til Skyerne” lige siden den første Melding af den Slags blev cirkuleret.

Prins Rupprecht paa Listen. Paris, 21. Okt. Prins Rupprecht af Bayern og andre af den tidligere kongelige Familie og Adelen i Tyskland staar paa den Liste over tyske Officerer, hvis Udlæring vil blive forlangt for at anklages for Forbrydelser i Frankrig og Belgien i Henhold til Traktaten i Versailles, skriver „La Liberté”. Aviserne oplyser, at Listen der nu nærmer sig sin Fuldendelse, indbefatter omkring 600 Navne, hvert ledsaget af en detaljeret Opgave over Anklagerne, og hvorpaa disse er baseret.

Oprørsplaner i Elsas. Paris, 22. Okt. Planer om et Oprør den 9. November i Elsas er blevet opdaget i Strasburg, skriver „Echo de Paris”. Den angeligve Oprørsstifter, en Maskinist ved Navn Koessler, er blevet arresteret sammen med to Medskyldige. Det hedder, at en Leder af en socialistisk Fagforening, en tidligere Deputeret fra Elsas, og en fransk Socialist skal være involveret. En Undersøgelse i Koessler’s Hjem meldes at have bragt for Dagen et stort Antal Flyveskrifter, og der fandtes 35,000 Mark der.